

Steunen

met punten of distributie

Frans Borm en Marijke van der Pas

Partner opent met 1♥. De ene keer hebt u een fit en een fraaie tweede kleur. Dan weer hebt u vijf troeven mee, maar een zwakke hand. En wat moet u in hemelsnaam met een achttienpunter doen? We zijn bij Jet Pasma. Ze was jarenlang captain, maar is nu zelf vaste keus voor het vrouwenteam. Naast een baan als gymjuf geeft Jet ook bridgesles.

Toen het bieden nog in de kinderschoenen stond, was elke sprong en dus ook steunen met een sprong (1♥-3♥) mancheforcing. Het Acol-systeem zorgde voor een revolutie. Steunen met een sprong was niet langer mancheforcing, maar inviterend voor de manche. Anno 2000 is de opmars van het preëemptieve bieden niet meer te stoppen. Het sprongantwoord is nog verder gedevalueerd. Het heeft, zeker bij topspelers, een preëemptief karakter.

'Ho, we beginnen bij het begin', onderbreekt Pasma dit historisch gekeuvel. 'Als je mensen bridge leert, dan vertel je ze dat 1♥-2♥ 6-9 punten belooft en een vierkaart mee, 3♥ belooft 10-11 punten met fit en 4♥ 12-14 punten. Bovendien leer ik ze al dat 1♥-4♥ een vijfkaart in een andere kleur ontkent, anders mis je te vaak een scherp slem. Heb je een vijfkaart dan bied je die eerst en daarna 4♥.'

'Je mag voor je 4♥-bod ook niet meer dan veertien, desnoods vijftien slechte punten hebben, meer is verboden. Dan bouw je het bieden op. Je gaat de openaar uithoren: zit hij in het gebied van 12-14 punten of is hij sterker? Zo weet de openaar waar hij aan toe is als je naar 4♥ springt: je hebt hooguit een slechte vijftienpunter en geen ongebalanceerde hand.' Er is met Pasma verder geen onderhandeling mogelijk.

Haar echtgenoot, Chris Niemeijer, is bezig een Nederlands standaardstelsel te ontwikkelen met drie niveaus. 'Groen' voor beginners, 'blauw' voor gevorderden en 'rood' voor wie nog verder wil (zie ook pagina 10). Oefen even mee op basis van groen. Partner opent met 1♥. Wat biedt u met?

A	B	C	D
♠ 762	♠ A543	♠ V43	♠ 87
♥ B762	♥ V1063	♥ A642	♥ HB43
♦ AHB43	♦ AH3	♦ 832	♦ 103
♣ 7	♣ 103	♣ HB4	♣ AHB43

Voor de antwoorden zie kader pagina 52.

Voor gevorderden (blauw) is er werk aan de winkel. Ze leren meer over kaartwaardering. Een sprong naar de manche belooft voortaan een zwakke distributieve hand. Met een sterke hand moeten ze het bieden opbouwen. Ze maken kennis met splinters en fitbids. Verder staat het steunen na een doublet of volgebod van de tegenpartij op het programma.

Leer biedruimte te gebruiken

De sprong naar 4♥ belooft niet meer 12-14 punten, maar krijgt een preëemptief karakter. 'Met welke handen bied je dan 4♥?' vragen wij. Pasma haalt een gouwe ouwe van stal.

'Een aardige manier om je hand te waarderen als je een fit ontdekt hebt, is de *Losing Trick Count* (LTC). In de jaren tachtig was deze methode razend populair maar nu is zij overvleugeld door *The Law*. Ruwweg moet je in de LTC voor elke ontbrekende tophonneur (aas,

drie in klaveren. De tweede 2+2+2+2 = acht verliezers en de derde 3+1+2+3 = negen verliezers. Het grappige is dat de handen van E naar G volgens de LTC steeds slechter worden, maar het aantal punten loopt op.

'De LTC helpt bij de bepaling van de hoogte van het contract. De methode zegt dat een normale, minimale 1♥-opening zeven verliezers telt. Met samen veertien verliezers kun je tien slagen maken, met vijftien negen en met zestien acht. Onthou de regel van elf: als je na een 1♥- of 1♠-opening van partner weet dat je een fit hebt, trekt je je verliezers af van elf en je weet hoe hoog je kunt bieden. Heeft partner er zes in plaats van zeven, dan kan hij een invite aannemen.'

'Met hand E tel je zeven verliezers. Je kunt dus (elf min zeven) 4♥ bieden, een distributieve verhoging. Een 4♥-bod is in 'standaard blauw' dus niet gebaseerd op punten, maar op distributie. Met hand F bied je 3♥ en met hand G 2♥ (ja, een 4-3-3-3 verdeling is slecht en boeren tellen in een troefcontract al helemaal niet mee).'

De methode is grof omdat een vrouw in eerste instantie even zwaar telt als een aas. Er zijn dan ook correctieregels voor veel vrouwen of veel azen. Maar in geval van twijfel is de LTC een aardige manier om de hand te waarderen. We zetten er een willekeurige 1♥-opening met zeven verliezers tegenover:

♠ -	♠ 84	♠ B62
♥ HV76	♥ H532	♥ HV52
♦ B87643	♦ A87	♦ A64
♣ 653	♣ VB75	♣ B43
	N	
??	W O	??
	Z	
	♠ HV7	
	♥ AB984	
	♦ 952	
	♣ H8	

Tegenover de eerste hand heeft 4♥ een kans (ruitenkleur 2-2 en ♣A goed, bij oost), maar ook 4♠ van de tegenpartij is niet kansloos (met de hartenkleur 3-1, ♣A bij west en ♠A achter ♠HV zijn er elf slagen). Daar hebt u ze misschien al lekker uitgekletst. Tegenover de tweede hand is het na de te verwachten ruitenstart precies 3♥ als ♥V 'zich gedraagt' en tegenover de derde hand is 3♥ inderdaad in

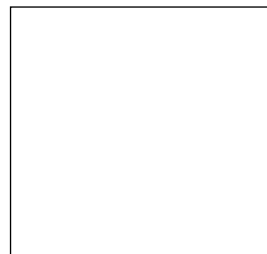

FOTO: JANSSEN & DE KIEVITH

TIP VAN JET PASMAN:

'Bouw het bieden op als je echt sterk bent.'

heer of vrouw) één verliezer tellen. Vrou-doubleton telt voor twee verliezers, heer- of aas-doubleton voor één.'

E	F	G
♠ -	♠ 84	♠ B72
♥ HV97	♥ H532	♥ HV52
♦ B87643	♦ A87	♦ A64
♣ 653	♣ VB75	♣ B43

De eerste hand telt zeven verliezers: geen in schoppen, één in harten, drie in ruiten en

gevaar (♣A fout). Best leuk eens een boek over de *Losing Trick Count* uit de kast te trekken.

1♥-4♥ is in standaard blauw gereserveerd voor een distributionele zwakke hand met zo'n zeven verliezers en minstens vier troeven mee (hand E). We hebben weer een vraag: 'Waar moet je heen met je 12-14 punten?'

Pasman heeft al duidelijk gemaakt dat je met een fit en een vijfkaart ernaast eerst je vijfkaart biedt. Voor de oude 1♥-4♥ had je dus altijd een evenwichtige hand. Dat steunbod verhuist naar de sprong naar 3SA. Dus 1♥-3SA belooft een vierkaart harten, 12-14 (15) punten en een evenwichtige hand. Dat bod is forcing, want het contract moet minimaal 4♥ worden. Met sleminteresse doet de openaar een controlebod: hij biedt zijn azen (renonces) en heren (singletons) van onderaf. Voorbeeld:

♠ HV7 ♥ AB984 ♦ A52 ♣ H8	N W O Z	♠ 862 ♥ HV102 ♦ H6 ♣ AV97
-----------------------------------	---------------	------------------------------------

West	Oost
1♥	3SA ¹
4♣ ²	4♦ ³
4♥ ⁴	5♣ ⁵
6♥ ⁶	

1 12-14 punten vierkaart harten
2 controle in klaveren, sleminteresse
3 ik heb ♦A of ♦H
4 tegenover twaalf wil ik niet
5 ik heb meer en ♣A (of heer)
6 dan zal het wel lukken

Kijk ook nog even naar de *Losing Trick Count*. West heeft zes verliezers en oost ook. Samen twaalf, dus kunnen OW twaalf slagen maken.

Pasman is huisverig gevorderden (blauw) al *splinters* (dubbel sprongbod, belooft een singleton in de geboden kleur en steun voor partners kleur, sleminvite) te leren. Als gevorderde moet je ook al leren hoe je het slem bieden aan moet pakken. Hoe je forcing de troefkleur vast kunt stellen, daarna controles biedt en

het bieden afsluit met azenvragen. Een splinter is wel een prachtig wapen als je mooie slems wilt bieden. Na enig onderhandelen mag van Pasman alleen de directe splinter, meteen na een 1♥-of 1♠-opening, in standaard blauw.

Zelf speelt ze een directe splinter heel nauw omschreven: 12-14 of een slechte vijf-tienpunter, minstens vier troeven mee, geen goede vijfkaart ernaast en een (kleine) singleton of renonce in een zijkleur. Met zo'n hand geeft ze een dubbele sprong in de korte kleur. Voorbeelden na een 1♥-opening van partner:

H	I	J
♠ 8 ♥ A965 ♦ V9765 ♣ AV6	♠ H1087 ♥ AB54 ♦ 6 ♣ AB96	♠ HB65 ♥ A1076 ♦ HB64 ♣ 10

Met H biedt ze 3♠, met I 4♦ en met J 4♣. Na zo'n splinter biedt de openaar met overwaarde, of als de splinter heel goed bevalt, een controle. Het is van groot belang of het mancheniveau gepasseerd wordt. Degene die vrijwillig voorbij 4♥ biedt, toont overwaarde voor zijn bieden tot dan toe.

♠ AV94 ♥ HV83 ♦ 843 ♣ H7

Geef de openaar eens deze hand. Na 3♠ is zijn ♠V verspild: hij kan volstaan met 4♥. Na 4♦ 'werken' al zijn punten. Probeer eens twaalf willekeurige punten in te vullen in de andere drie kleuren. ♠H, ♥A en ♣A moeten zeker bij partner zitten en u ziet dat slem steeds goed is. Vraag azen (in elke kleur is een controle aanwezig) en bied het slem. Na 4♣ is ♣H een verspilde honneur en bovendien is het niet gunstig als uw eigen korte kleur samenvalt met die van partner. Snel 4♥.

Na een splinter van partner kunt u dus heel goed taxeren of de punten die u hebt ook nuttig zijn. Een slem op 27 punten (met I) rolt er met een ideale fit (geen punten tegenover

partners singleton) gemakkelijk uit.

Voor de gevorderde in spe is er meer werk aan de winkel. Pasman gaat door. 'Je moet leren hoe je reageert als de tegenpartij meebiedt.'

De tegenpartij biedt mee

'Als de tegenpartij partners 1♥-opening doubleert en je hebt een fit, wil je het graag zo moeilijk mogelijk voor ze maken. Je speelt dan *Truscott*. Een sprong naar 3♥ is preëemptief, 6-9 punten met extra distributie:

♠ 107 ♥ HB82 ♦ H3 ♣ 109764

Met een inviterende hand en een fit spring je naar 2SA. Dat bod komt toch vrij, want met 10-11 punten zonder steun en een verdeelde hand redoubleer je.'

Pasman waarschuwt: 'Als ze een volgbod doen, is het beter splinters in een ongeboden kleur af te schaffen. Een dubbele sprong in hún kleur blijft een splinter, maar elke andere dubbele sprong is een *fitbid*. Dat is een heel nuttige afspraak als ze verder bieden.'

Z/NZ	♠ 86 ♥ AV102 ♦ AV872 ♣ 106	N	♠ VB93 ♥ 83
		W O	♦ 10643
		Z	♣ H74
	♠ A754 ♥ HB765 ♦ HB ♣ 52		

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1♥
2♣	4♦	5♣	??

4♦ helpt zuid uitstekend de goede beslissing te nemen. Hij kan nu zien dat 5♥ er inzit. Op de ruitens van zijn partner kunnen drie schoppens weg. 5♣ gaat gedoubleerd drie down, dat levert dus maar 500 punten op.

Op derde of vierde hand

Pasman gaat verder: 'In nog een situatie werken *fitbids* uitstekend. Na een derde- of vierdehandsopening is het sprongantwoord, mancheforcing, niet nodig. Met een gepaste hand is een sprongbod een *fitbid* (vijfkaart), 8-11 punten, inviterend voor de manche. Voorbeelden van zo'n *fitbid* na een 1♥-opening:

K	L	M
♠ AB876 ♥ HB32 ♦ 73 ♣ 62	♠ 65 ♥ B732 ♦ AH1064 ♣ B10	♠ 85 ♥ HB32 ♦ 84 ♣ HV1073

Bied met een gepaste hand over 1♥ respectievelijk 2♠, 3♦ of 3♣.' Geef de openaar eens:

♠ V102 ♥ AV654 ♦ 952 ♣ A8

Na zo'n *fitbid* weet u ook dat partner kort is

Hoe kunt u partner steunen?

Partner opent met 1♥. Er zijn tal van mogelijkheden hem te steunen. Afhankelijk van uw bridgeniveau kunt u deze regels aanhouden.

Steunen na 1♥ (groen)

- 2♥ fit, 6-9 punten
- 3♥ fit, 10-11 punten
- 4♥ fit, 12-14 punten

Steunen na 1♥ (blauw)

- 2♥ fit, 6-9 punten (9 verliezers)
- 3♥ fit, 10-11 punten (8 verliezers)
- 4♥ fit, zwak distributioneel (7 verliezers)
- 3SA 12-14 punten, evenwichtig met fit
- 3♠/4♣/4♦ splinter, singleton 12-14 punten

Steunen na 1♥-doublet

- 3, 4♥ fit, preëemptief
- 2SA fit, inviterend

Met gepaste hand na 1♥

- 2♥ fit, 6-9 punten
- 2♠/3♣/3♦ *fitbid*: redelijke vijfkaart met fit

Steunen na 1♥ (rood)

- 3♥ fit, 6-9 punten met distributie
- 2SA fit, inviterend of sterk

Na 1♥-2SA

- 3♣ afzwaaien of long suit trial met klaveren (antwoorder biedt 3♦ als klaveren bevalt)
- 3♦ long suit trial
- 3♥ long suit trial met schoppen
- Na 3♣/♦/♥ kan antwoorder sterke splinter of sterke gebalanceerde hand aangeven

in de twee andere kleuren. Weer kunt u heel goed waarderen of uw punten waardevol zijn. Tegenover partners vijfkaart schoppen (hand K) is ♠V een waardevolle kaart, tegenover hand L en hand M is de waarde van die kaart twijfelachtig. Azen en heren in partners korte kleuren zijn mooi, drie kleintjes in zijn tweede kleur is slecht. Dus alleen na 2♠ kan de openaar de manche bieden. Dat contract hangt op ♠H, maar die 50% kans is voldoende om de manche te bieden.

Pasman zucht. 'Als je een onderwerp zoals dit doorneemt, zie je hoe moeilijk bridge eigenlijk is. Je maakt steeds meer afspraken, bovendien moet je dingen die je geleerd hebt, weer afleren. Je kunt mensen echt niet in een weekendje bridgen leren. Je kunt ze wel volgens een paar regeltjes aan het spelen krijgen, maar dat kun je moeilijk bridgen noemen.'

Tijd om even te oefenen. Partner opent 1♥ (kan op een vierkaart). Wat biedt u? En wat biedt u als de rechtertegenstander doubleert en wat als hij 1♠ volgt?

N	O	P	Q
♠ 6	♠ 10 5	♠ 6 3	♠ 6 3
♥ HV 4 3	♥ H 6 4 3 2	♥ AV 5 4	♥ HV 4 3
♦ A 8 5 3	♦ 7	♦ HB 4 3	♦ AVB 8 5
♣ H 8 5 4	♣ H 10 6 4 3	♣ 7 4 3	♣ 7 4

U past en partner opent met 1♥ (vierkaart). Wat biedt u?

R	S	T	U
♠ 6 4 3	♠ 4 3	♠ 4 3	♠ V 10 5
♥ VB 6 4	♥ AV 6 5	♥ AV 6 5	♥ B 6 5
♦ H 3 2	♦ HB 7 5	♦ HB 7 5 3	♦ 6 3
♣ B 5 4	♣ 7 3 2	♣ 3 2	♣ A 9 8 6 2

De antwoorden vindt u in onderstaand kader. Pasman wil eerst koffie voor we overscha-

kelen op 'standaard rood'. Er is nog zoveel dat we niet besproken hebben.

Met een fit snel hoog bieden

Het tussenbieden is de laatste jaren veel agressiever geworden. U wilt graag met zwakke handen en een fit snel hoog bieden. Zo is steunen met een sprong bij topspelers niet langer inviterend. Het belooft 5-8 punten en negen troeven samen, of acht troeven en extra distributie. Eenzelfde hand als waarmee u na 1♥-doublet via *Truscott* 3♥ biedt.

Pasman: 'Je moet natuurlijk nog wel inviterend kunnen bieden en daar is het 2SA-bod voor vrijgemaakt. Topspelers spelen als het ware *Truscott* ook zonder een doublet van de tegenpartij. Met 10-11 punten en een evenwichtige hand zonder fit bied je niet meer 2SA, maar begin je met een vierkaart: 2♣ of 2♦. Deze ontwikkeling is in een stroomversnelling gekomen na de publicaties van Larry Cohen die met *The Law of total tricks* (zie BRIDGE maart '99) wat onderzoek heeft gedaan.'

'Toen 2SA eenmaal vrij was voor het bieden van inviterende handen mét fit, hebben de toppers er van alles ingestopt. De 2SA-bieder kan hebben een inviterende hand, een singleton en meer dan vijftien punten (de *slemsplinter*) of een evenwichtige hand en 15-17 punten. Op dat laatste geval kom ik nog terug.'

Het schema dat Jet Pasman en Anneke Simons na 1♥-2SA spelen ziet er als volgt uit:

- 3♣ afzwaaien of *long suit trial* met klaveren
- 3♦ manchepoging met als tweede kleur ruiten
- 3♥ manchepoging met als tweede kleur schoppen

Na 3♣ bieden ze 3♦ als ze naar de manche willen tegenover een manchepoging met kla-

veren. Met 3♥ (de troefkleur) geeft de openaar dan aan dat hij geen klaverenkleur had maar 3♥ wil spelen ('afzwaaien' dus). In plaats van af te zwaaien of de manche te bieden, kan de antwoorder in tweede instantie met 3SA 15-17 punten en een evenwichtige hand aangeven, of met 3♠, 4♣ en 4♦ een sterke hand met een slemsplinter.

Hier volgt nog wat oefenstof voor de echte enthousiastelingen. Partner opent met 1♠. Wat biedt u?

V	W	X	Y
♠ HV 7 2	♠ V 7 6 4	♠ HV 5 4	♠ HV 5 4
♥ AV 4 3	♥ A 9	♥ AV 10	♥ A 5 4
♦ HV	♣ 10 9 4 3 2	♦ 7	♦ A
♣ 10 6 4	♣ 7 3	♣ V 7 5 4 3	♣ B 7 5 4 2

Pasman: 'Deze 2SA-conventie is nog niet zo oud. Dat betekent dat er nog steeds aan gesleuteld wordt.'

Nog even dit

'Wij hebben bijvoorbeeld na een training met de Pool Martens (*ex-trainer van de Nederlandse teams, -Red.*) 3SA (via 2SA) als 15-17 evenwichtig met fit snel weer afgeschafte. Het blijkt dat je met vijftien punten of meer het bieden veel beter gewoon op kunt bouwen. Kijk maar naar dit voorbeeld:

♠ B 6	N	♠ AHV 5
♥ HV 9 7 5	W O	♥ A 10 3 2
♦ A 8	Z	♦ 8 6 5
♣ A 8 4 3		♣ H 2

Als oost over 1♥ naar 2SA springt als inleiding voor zijn latere 3SA-bod, zal west 4♥ bieden. Het klein slem zullen OW nog wel bieden, maar dat er zelfs dertien slagen zijn, is niet meer uit te zoeken.'

'Biedt oost daarentegen 1♠ dan hoort hij 2♣. Hij houdt het bieden forcing met 2♦, de vierde kleur, en hoort 2SA. Hij biedt nu 3♥, dat is forcing met een hartenfit. Na 4♣ vervolgt oost met 4♠ om achter de ruitencontrole te komen. Hij hoort 5♦ en dat moet ♦A beloven. Met ♦H biedt west namelijk 6♥ en zonder controle 5♥. Oost weet dat ♠AHV en ♦A de korte kleuren van west dekken en dat ook ♣H2 tegenover het aas dicht zit. Met 5SA vraagt hij naar twee tophonneurs in harten en het bieden van zeven is voor een gevorderde een *piece of cake*.'

Pasman voegt eraan toe: 'Als je dat opbouwende bieden niet tot in de finesses beheerst, kan zo'n 3SA-bod misschien wel nut hebben. Eigenlijk heeft het directe 1♥-3SA hetzelfde bezwaar. Hoe handiger je bent in het opbouwende bieden, hoe minder je die conventie zult gebruiken. De sprong naar 3SA kun je ook heel anders invullen. Sommigen geven het de betekenis van splinter in de andere hoge kleur. Dan komt 1♠-4♥ weer vrij voor de natuurlijke betekenis, een groot voordeel. Ik ken ook paren die 1♥-3SA spelen als een zwakke verhoging naar 4♥, maar met enige verdedigende waarden.'

In het maartnummer:

Het volgbod

Antwoorden

bij de opgaven op pagina's 48 en 52

Groen (oefenstof voor de beginner)

- A** De keus gaat tussen 2♥ en 3♥. Voor de vijfkaart en de singleton rekent u, nu er een fit is, extra punten. Bied 3♥.
- B** 12-14 punten, geen vijfkaart eraast. Een goed voorbeeld van een hand waarmee u 4♥ kunt bieden.
- C** Weer gaat de keus tussen 2♥ en 3♥. De 4-3-3-3 verdeling is slecht. U hebt geen aftroefwaarde. Verder zijn vrouwen en boeren weinig waardevol in een troefcontract. Devalueer deze hand en bied 2♥.
- D** U hebt voldoende voor de manche, maar een 4♥-bod met een vijfkaart eraast is verboden. Bied eerst 2♣ en in de volgende biedbeurt 4♥. Soms kunt u tegenover een minimale partner toch slem maken.

Blaauw (oefenstof voor de gevorderde)

- N** Bied 3♠, een splinter, ook als de tegenpartij met 1♠ volgt of doubleert.
- O** Bied in alle drie de gevallen 4♥, een zwakke distributieve hand.
- P** Bied 3♥, inviterend voor de manche. Na

een doublet biedt u 2SA (*Truscott*) en na 1♠ van de tegenpartij weer gewoon 3♥.

Q U biedt eerst de vijfkaart met 2♦. Na een doublet kunt u redoubleren en na een 1♠-volgbod is 4♦ (fitbid) aangewezen.

R Bied gewoon 2♥.

S Bied 2♣, Drury, een conventie om na partners derdehandsopening een inviterende hand met een fit aan te geven, zo voorkomt u downgaan in een te hoge 3♥.

T Bied 3♦, fitbid.

U Bied ondanks de eventuele 4-3 fit toch 2♥. Met uw doubleton ruiten hebt u aftroefwaarde.

Rood (oefenstof voor de bridgefanaat)

V Mogelijk is 2SA, daarna 3SA: 15-17, evenwichtig met fit. Maar zie 'Nog even dit': opbouwen is beter, begin met 2♣.

W Bied 3♠, een zwakke distributieve hand.

X Bied 4♦, een splinter

Y Hoewel de vijfkaart niet fraai is, blijft alleen 2♣ over. De hand is niet geschikt voor 3SA of 4♦.